

Procedura ochrony danych sygnalisty oraz zgłaszania naruszeń prawa w Zespole Szkół nr 5 w Tychach

W wykonaniu wymagań Ustawy z 14.06.2024 r. o ochronie sygnalistów oraz w związku z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii określono niniejsze zasady zgłaszania naruszeń prawa oraz ochrony danych „sygnalistów”.

§1. Definicje

1. **„Ustawa”** – ustawa z dnia 15 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów Dz. U z 2024 r. poz. 928;
2. **„Naruszenia”** oznaczają działania lub zaniechania , które:
 - a. są niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące aktów Unii lub przepisów prawa krajowego oraz dziedzin objętych zakresem przedmiotowym niniejszej procedury,
 - b. są sprzeczne z przedmiotem lub celem przepisów zawartych w aktach Unii lub przepisami prawa krajowego i dziedzinach objętych zakresem przedmiotowym niniejszej procedury,
 - c. Mogą dotyczyć Obszarów wymienionych w niniejszej procedurze lub Ustawie.
3. **„Sygnalista - osoba dokonująca zgłoszenia”** oznacza osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje na temat Naruszeń uzyskane w kontekście związanym z wykonywaną przez nią pracą lub świadczoną przez nią usługą lub zadaniem – zwane dalej również łącznie „pracą”.
4. **„działania odwetowe”** oznaczają bezpośrednio lub pośrednio działanie lub zaniechanie mające miejsce w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem wewnętrznym lub zewnętrznym lub ujawnieniem publicznym i które wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę dla sygnalisty - osoby dokonującej zgłoszenia,
5. **„działania następcze”** oznaczają działania podjęte przez odbiorcę zgłoszenia lub właściwy organ w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu zaradzenia naruszeniu będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym poprzez takie działania, jak dochodzenie wewnętrzne, postępowanie wyjaśniające, wniesienie oskarżenia, działania podejmowane w celu odzyskania środków lub zamknięcie procedury,

6. **„informacje zwrotne”** oznaczają przekazanie osobie dokonującej zgłoszenia informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i na temat powodów tych działań następczych.
7. **„osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia”** - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona
8. **„osoba powiązana z sygnalistą”** - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17)
9. **„organizacja”**- Zespół Szkół nr 5 w Tychach
10. **„koordynator”** – podmiot zewnętrzny, o którym mowa w ust. 11.
11. **„podmiot zewnętrzny”** – podmiot upoważniony przez organizację do przyjmowania zgłoszeń naruszeń. Podmiotem zewnętrznym jest N-Serwis.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (KRS: 0000532229, REGON: 360170186)

§2. Zgłaszanie naruszeń

1. Zgłoszenie może dotyczyć uzasadnionego podejrzenia dotyczącego zaistniałego lub potencjalnego Naruszenia, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w Organizacji lub w innym podmiocie, z którą osoba dokonująca zgłoszenia utrzymuje lub utrzymywała kontakt w kontekście wykonywanej na rzecz Organizacji pracy lub próby ukrycia takiego Naruszenia.
2. Sygnalistą może być każda osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w tym pracownik, stażysta, pracownik tymczasowy, zleceniobiorca, prokurent, akcjonariusz, wspólnik, itp. Dotyczy to także przypadku zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w Organizacji lub na rzecz Organizacji lub już po ich ustaniu.
3. Zasady określone niniejszą Procedurą dotyczą sposobu zgłaszania oraz rozpatrywania przez Organizację zgłoszeń naruszeń prawa, które dotyczą następujących Obszarów:
 - a) korupcji;
 - b) zamówień publicznych;
 - c) usług, produktów i rynków finansowych;
 - d) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - e) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
 - f) bezpieczeństwa transportu;
 - g) ochrony środowiska;
 - h) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
 - i) bezpieczeństwa żywności i pasz;

- j) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
 - k) zdrowia publicznego;
 - l) ochrony konsumentów;
 - m) ochrony prywatności i danych osobowych;
 - n) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
 - o) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
 - p) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
 - q) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi wcześniej;
 - r) regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych.
4. Zasady określone w niniejszej procedurze dotyczą również możliwości zgłaszania informacji o naruszeniach dotyczących obowiązujących w organizacji regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, które zostały ustanowione przez organizację na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i pozostają z nimi zgodne.
5. Zgłoszeń, w tym anonimowych, można dokonywać papierowo w siedzibie organizacji, telefonicznie lub elektronicznie:
- a) papierowo, na adres siedziby: Zespół Szkół nr 5 w Tychach ul. Edukacji 11 z dopiskiem „Koordynator ds. obsługi naruszeń”
 - b) poprzez system teleinformatyczny dostępny na stronie <https://zgloszenie.n-serwis.pl> (zgodnie z instrukcją zawartą na stronie)
 - c) telefonicznie pod automatycznym numerem telefonu: 32 722 0201
6. Zgłoszenia dokonane w formie papierowej na adres siedziby szkoły/placówki oświatowej kierownik jednostki lub osoba wyznaczona do kontaktów przekazuje niezwłocznie podmiotowi zewnętrznemu pełniącemu rolę koordynatora.
7. Zgłoszenia odebrane telefonicznie lub za pomocą systemu teleinformatycznego podmiot zewnętrzny przekazuje dyrektorowi jednostki lub innej osobie wskazanej przez dyrektora do kontaktu z podmiotem zewnętrznym.
8. Zgłoszenie telefoniczne dokonane będzie za pośrednictwem nagrywanej linii telefonicznej i jest dokumentowane za zgodą sygnalisty w formie nagrania rozmowy, umożliwiającego jej odsłuchanie.
9. Zgłoszenie ustne dokonane bez pośrednictwa linii telefonicznej o której mowa w ust. 7 dokumentowane jest w formie protokołu rozmowy, odtwarzającego dokładny jej przebieg, sporządzonego przez koordynatora. W tym przypadku, sygnalista może dokonać sprawdzenia, poprawienia i zatwierdzenia protokołu rozmowy przez jego podpisanie.

§3. Zasady dotyczące ochrony sygnalisty

1. Procedura zostaje ustanowiona w celu zapewnienia należytej ochrony sygnalistów, czyli osób zgłaszających lub publicznie ujawniających informacje o naruszeniach prawa, a także osób, które pomagają im dokonać zgłoszenia. Ochrona obejmuje informacje związane bezpośrednio ze zgłoszeniem.
2. Określone w Procedurze mechanizmy mają na celu ograniczenie osobistego ryzyka osoby zgłaszającej nieprawidłowości, w tym negatywnych konsekwencji bezpośrednich lub pośrednich.
3. Procedura obejmuje wszystkich pracowników, współpracowników i osoby trzecie niezależnie od formy oraz wymiaru zatrudnienia lub relacji z Organizacją.
4. Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o Naruszeniu.
5. Sygnalista, który świadomie i celowo przekazuje informacje nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd, może ponieść odpowiedzialność za wszelkie szkody wynikłe z takiego działania. W przypadku stwierdzenia, że zgłoszenie zostało dokonane w złej wierze i zawierało świadomie fałszywe informacje, zgłaszający może być pociągnięty do odpowiedzialności cywilnej lub karnej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
6. Za nadzór nad niniejszą procedurą oraz koordynację procesu obsługi zgłoszeń Sygnalistów odpowiedzialny jest Koordynator
7. Za zapewnienie ochrony sygnalisty zgodnie z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa odpowiada Dyrektor Organizacji.
8. Na stronie internetowej Organizacji oraz w siedzibie Organizacji, zamieszcza się klauzulę informacyjną dla osób, których dane są przetwarzane w związku z przyjmowaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz zasady przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń, w tym dostęp do kanałów zgłoszeniowych.
9. Klauzula informacyjna jest też przekazywana Sygnaliście w odpowiedzi na pierwsze zgłoszenie, oraz w uzasadnionych przypadkach osobom, których dotyczy zgłoszenie – w terminie do miesiąca od przyjęcia zgłoszenia.
10. Jeżeli w zgłoszeniu występują dane osobowe osób trzecich np. świadków zdarzenia, dopuszcza się wyłączenie stosowania obowiązku informacyjnego jeżeli jego realizacja mogłaby powodować jakiegokolwiek przeszkody lub uniemożliwiłoby obiektywne rozpatrzenie zgłoszenia.
11. Środki ochrony sygnalisty opisane w Procedurze oraz przepisach, dotyczą także:
 - a) osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą,

- b) osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność sygnalisty lub go zatrudniającej.
12. Postanowienia umów o pracę oraz innych aktów, na podstawie których powstaje stosunek pracy lub które kształtują prawa i obowiązki stron stosunku pracy, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub przewidują stosowanie środków odwetowych, są nieważne.
13. Postanowienia umów oraz innych aktów, na podstawie których jest świadczona praca lub usługi, są dostarczane towary lub jest dokonywana sprzedaż, innych niż wymienione w punkcie poprzednim, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub przewidują stosowanie środków odwetowych, są nieważne.
14. Możliwe jest dokonywanie zgłoszenia zewnętrznego, tzn. bezpośrednio do Rzecznika Praw Obywatelskich lub innego organu publicznego, którego właściwość obejmuje podejmowanie odpowiednich działań następczych obejmujących przedmiot zgłoszenia, bez uprzedniego przekazania nam zgłoszenia wewnętrznego. Dane kontaktowe Rzecznika podano poniżej w ramach § 7 procedury.
15. W stosownych przypadkach zgłoszenia zewnętrzne mogą być dokonywane także do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej.

§4. Treść zgłoszenia

1. Zgłoszenie powinno zawierać co najmniej następujące informacje:
 - szczegółowy opis zgłaszanego naruszenia prawa (np. datę oraz miejsce wystąpienia naruszenia, informacje na temat osób, których dotyczy zgłoszenie, dane osób które mogą udzielić wyjaśnień - świadkowie, osoby pokrzywdzone itp.) ;
 - dowody na poparcie zgłoszenia (jeśli są dostępne);
 - imię, nazwisko, dane kontaktowe do otrzymywania informacji zwrotnej.Jeżeli decyduje się Pan /Pani zgłosić naruszenie prawa anonimowo, nie wymagamy żadnych danych. Dane kontaktowe proszę podać jedynie wówczas, gdy chce Pan / Pani otrzymywać informacje zwrotne dotyczące zgłoszenia.
2. Jeżeli zgłoszenie nie będzie zawierać niezbędnych informacji, może zostać pozostawione bez rozpatrzenia lub Organizacja może wezwać sygnalistę do jego uzupełnienia, o ile w zgłoszeniu zostaną podane dane kontaktowe.

§5. Sposób postępowania z otrzymanymi zgłoszeniami

1. W celu rozpatrywania zgłoszeń Dyrektor Organizacji powołuje zarządzeniem zespół wyjaśniający. Powołany zespół powinien się składać z osób posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie, umożliwiającą skuteczną prowadzenie postępowania wyjaśniającego oraz naprawczego. W przypadku, gdy okoliczności zgłoszenia tego

wymagają, skład zespołu może zostać zmieniony lub rozszerzony o dodatkowe osoby, w tym zewnętrznych ekspertów, których udział jest niezbędny do prawidłowej oceny zgłoszenia i podjęcia właściwych działań. Członkowie zespołu nie mogą być bezpośrednimi przełożonymi osoby dokonującej zgłoszenia ani osobami wskazanymi jako sprawcy naruszenia. Wyklucza się także osoby, w przypadku których istnieje wysokie ryzyko braku obiektywizmu i bezstronności w związku z rozpatrywanym zgłoszeniem.

2. Wszyscy członkowie zespołu wyjaśniającego otrzymują pisemne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.
3. Osobom wyznaczonym do rozpatrywania zgłoszeń gwarantuje się niezależność w wykonywaniu swoich działań – nie mogą one otrzymywać instrukcji postępowania od żadnej osoby z organizacji.
4. Osoby, których dotyczy zgłoszenie są wyłączone z postępowania. Ich miejsce może zająć inna upoważniona przez Dyrektora Organizacji osoba.
5. Zespół wyjaśniający niezwłocznie, z należytą starannością, z zachowaniem obiektywizmu, weryfikuje zgłoszenie w zakresie wiarygodności zgłoszenia oraz inicjuje działania następcze (dalej również „postępowanie”). Postępowanie dotyczy również odpowiednio zgłoszeń anonimowych, z uwzględnieniem anonimowego charakteru zgłoszenia.
6. Jeżeli zgłoszenie wpłynie innym niż zatwierdzony do przyjmowania zgłoszeń kanałem, osoba, która je otrzyma, jest zobligowana niezwłocznie przekazać je do osoby upoważnionej do rozpatrywania zgłoszeń i usunąć wszelkie jej kopie (np. z poczty e-mail).
7. W przypadku zgłoszeń anonimowych sygnalista nie otrzymuje informacji zwrotnej dotyczącej statusu postępowania ze zgłoszeniem chyba że dokonał zgłoszenia poprzez system informatyczny dostępny na stronie <https://zgloszenie.n-serwis.pl/>.
8. Sygnaliście przysługuje prawo do bycia informowanym o statusie zgłoszonej sprawy, w szczególności o jej przyjęciu oraz wynikach. Dodatkowo Sygnalista (o ile zachodzi taka konieczność) może być proszony o uzupełnienie zgłoszenia lub złożenie dodatkowych wyjaśnień.
9. Potwierdzenia zgłoszeń przekazuje się Sygnaliście tą samą drogą którą dokonano zgłoszenia, a jeżeli nie istnieje taka możliwość innym dostępnym kanałem w terminie do 7 dni od daty dokonania zgłoszenia oraz do 90 dni o statusie zgłaszanej sprawy.
10. W ramach postępowania, mogą być zbierane dodatkowe informacje, w tym Sygnalista może być proszony o udzielenie dodatkowych wyjaśnień.
11. Jeżeli zgłoszenie zostanie uznane za uzasadnione i dotyczy naruszenia prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania organizacji, podjęte mogą być dalsze kroki w celu zbadania sprawy i naprawienia naruszenia prawa. W szczególności mogą być podjęte następujące działania:
 - a) wprowadzenie zmian w wewnętrznych procedurach;
 - b) zgłoszenie naruszenia odpowiednim organom;
 - c) nałożenie sankcji na osoby odpowiedzialne;

- d) przeszkolenie personelu;
 - e) wdrożenie nowych systemów kontroli.
12. Organizacja odstępuje od podjęcia działań następczych w przypadku, gdy treść zgłoszenia jest już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia lub zgłoszenia od innego sygnalisty, oraz nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszenia prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem tego naruszenia. Sygnalista zostaje poinformowany o takim odstąpieniu pod warunkiem pozostawienia danych kontaktowych.
13. Wszystkie zgłoszenia zostają odnotowane w wewnętrznym rejestrze, prowadzonym przez koordynatora, tj. podmiot zewnętrzny.
14. W rejestrze odnotowuje się następujące informacje:
- a) Numer zgłoszenia;
 - b) Imię i nazwisko zgłaszającego (o ile zgłoszenie nie jest anonimowe);
 - c) Dane kontaktowe zgłaszającego (o ile zgłoszenie nie jest anonimowe);
 - d) Dane osoby prowadzącej;
 - e) Przedmiot naruszenia - Opis sprawy;
 - f) Informację o podjętych działaniach następczych - Status sprawy;
 - g) datę zakończenia sprawy ;
15. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
16. Rejestr prowadzony jest elektronicznie w systemie przyjmowania zgłoszeń.
17. Maksymalny termin na przekazanie sygnaliście informacji zwrotnej, nie może przekraczać 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego lub - w przypadku nieprzekazania potwierdzenia, 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną.

§6. Zabezpieczenie ochrony danych Sygnalisty

1. Dostęp do kanałów zgłaszania nieprawidłowości mają tylko osoby uprawnione do rozpatrywania zgłoszeń naruszenia prawa.
2. Dane osobowe sygnalisty, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą sygnalisty lub w sytuacjach określonych Ustawą. Danych Sygnalisty nie ujawnia się na wniosek stron lub uczestników postępowania wyjaśniającego, nie zamieszcza się w rozdzielnikach dokumentów związanych z postępowaniem wyjaśniającym ani w korespondencji mailowej.
3. Sygnalista jest informowany o okolicznościach, w których ujawnienie jego tożsamości stanie się konieczne, np. w razie wszczęcia postępowania karnego.

4. W sytuacji otrzymywania anonimowych zgłoszeń, od Sygnalisty nie żąda się dodatkowych danych osobowych, niż te które zostały przez niego wskazane w przekazanym zgłoszeniu, nawet jeżeli nie pozwalają one na jednoznaczną identyfikację.

§7. Kontakt do Rzecznika Praw Obywatelskich

Do Rzecznika Praw Obywatelskich może się zgłosić każdy, kto uważa, że państwo naruszyło jego prawa, że jest nierówno traktowany.

Informacyjna linia obywatelska: 800 676 676, e-mail biurorzecznika@brpo.gov.pl,

Adres korespondencyjny: Biuro RPO, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa

Istnieje także możliwość przekazania zgłoszenia w języku migowym, anonimowo poprzez formularz kontaktowy na stronie lub osobiście w jednym z oddziałów.

§8. Dodatkowe ustalenia

Niniejsza procedura zapewnia zgodność z politykami bezpieczeństwa, w szczególności zasadami ochrony danych osobowych.

Załącznik:

1. Informacja dla sygnalistów.

